

ADVIES Nr. 2.136

Zitting van dinsdag 16 juli 2019

Ecocheques – Evaluatie van de lijst – Nieuwe aanvragen om toevoeging/interpretatievragen

x x x

3.006

ADVIES Nr. 2.136

Onderwerp: Ecocheques – Evaluatie van de lijst – Nieuwe aanvragen om toevoeging/interpretatievragen

In zijn advies nr. 2.029 van 24 maart 2017 betreffende de ecocheques verbindt de Raad zich ertoe om tegen half mei 2017 de lijst van de producten en diensten die met ecocheques kunnen worden aangekocht drastisch te vereenvoudigen.

Daartoe heeft hij op 23 mei 2017 de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 quinquies gesloten die de bestaande lijst vervangt door een nieuwe lijst, en het bijbehorende advies nr. 2.033 goedgekeurd.

Op verzoek van het dagelijks bestuur, dat belangrijke ontwikkelingen heeft vastgesteld in bepaalde ecologische inzichten, in het bijzonder op het gebied van duurzame/zachte mobiliteit, heeft de commissie Sociale Zekerheid enerzijds de impact van die ontwikkelingen op de nieuwe lijst en anderzijds de hem eveneens voorgelegde interpretatievragen onderzocht.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 16 juli 2019 de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98/6 gesloten en het volgende bijbehorende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. INLEIDING

- A. In zijn advies nr. 2.029 van 24 maart 2017 betreffende de ecocheques verbindt de Raad zich ertoe om tegen half mei 2017 de lijst van de producten en diensten die met ecocheques kunnen worden aangekocht drastisch te vereenvoudigen, zodat die dankzij een verbeterde leesbaarheid zowel voor de werknemers-consumenten als voor de handelaren transparant, duidelijk en makkelijk toepasbaar wordt. De bedoeling was om door middel van een lijst met enkel algemene rubrieken te komen tot een eenvoudiger en ruimer aanbod.
- B. Daartoe heeft de Raad op 23 mei 2017 de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 quinquies gesloten die de bestaande lijst vervangt door een nieuwe lijst.

Wat betreft de verbetering van de procedure om de lijst aan te passen, beslist de Raad dat dit voortaan in principe om de twee jaar in de even jaren zal gebeuren (wijziging van artikel 4 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 van 20 februari 2009 betreffende de ecocheques).

- C. In zijn bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 quinquies horende advies nr. 2.033, licht de Raad de drastische vereenvoudiging van de lijst toe die aldus wordt gerealiseerd en spreekt hij zich uit over de toekomstige aanpassingen van de lijst.

Zo meent de Raad dat de toevoeging van nieuwe ecologische producten en diensten op de lijst alsook de aanpassingen ten gronde van de lijst maar zin hebben als ze zijn afgestemd op de ontwikkelingen van enerzijds het ecologische beleid en anderzijds de nieuwe ecologische inzichten (voor zover die ecologische inzichten berusten op geloofwaardige en betrouwbare criteria).

Bijgevolg wijst de Raad er in dat advies ook op dat de toekomstige evaluaties van de lijst eventueel binnen een kortere termijn van start kunnen gaan. Bovendien wijst de Raad er in zijn advies nr. 2.096 van 25 september 2018 op dat hij zich bij die komende evaluaties in het bijzonder zal buigen over de hem voorgelegde interpretatievragen teneinde duidelijkheid te bieden bij de toepassing van de lijst.

D. Aangezien de Raad belangrijke ontwikkelingen heeft vastgesteld in bepaalde ecologische inzichten en meer bepaald op het gebied van duurzame/zachte mobiliteit, heeft hij beslist om die vragen en de hem eveneens voorgelegde interpretatievragen te onderzoeken.

Ingevolge dat onderzoek heeft hij beslist de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98/6 goed te keuren, alsook dit daarbij horende advies teneinde zijn aanpak en de aldus in de lijst aangebrachte aanpassingen toe te lichten.

II. AANPASSINGEN VAN DE LIJST

A. De Raad herinnert eraan dat hij in zijn advies nr. 2.033 van 23 mei 2017 nogmaals de doelstellingen, de algemene beginselen en de criteria bevestigt die ten grondslag liggen aan het onderzoek van de lijst en die reeds werden geformuleerd in zijn advies nr. 1.928 van 24 maart 2015 betreffende de evaluatie van de lijst in 2014.

In datzelfde advies nr. 2.033, alsook in zijn advies nr. 2.078 van 27 februari 2018 benadrukt de Raad dat de toekomstige hem voorgelegde voorstellen tot aanpassing van de lijst zullen moeten beantwoorden aan die doelstellingen, algemene beginselen en criteria.

De Raad bevestigt die doelstellingen, algemene beginselen en criteria, die hij in het kader van dit onderzoek in acht heeft genomen.

B. De Raad heeft het na afloop van zijn onderzoek van de aanvragen om toevoeging aan de lijst en van de hem voorgelegde interpretatievragen over die lijst opportuun geacht om hem te verduidelijken en aan te vullen op twee punten van de categorie "Duurzame mobiliteit & vrije tijd".

1. Wat betreft de rubriek "Milieuvriendelijke en duurzame mobiliteit"

De Raad herinnert eraan dat het eerste punt van deze rubriek de types voertuigen betreft die met ecocheques kunnen worden aangekocht.

Hij stelt vast dat de wet van 17 maart 2019 betreffende de invoering van een mobiliteitsbudget het begrip 'zachte mobiliteit' omschrijft. Hij meent dan ook dat het aangewezen is om te zorgen voor de best mogelijke samenhang tussen die wetgeving en de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 betreffende de ecocheques.

Hij stelt evenwel vast dat de wet van 17 maart 2019 betreffende de invoering van een mobiliteitsbudget voor de omschrijving van de ‘zachte’ vervoerswijzen verwijst naar het verkeersreglement. Dat is echter een ingewikkelde reglementering die specifiek bepaalde soorten voertuigen aanhaalt, maar enkel bij wijze van voorbeeld.

De Raad heeft het daarom verkieselijk geacht om uitdrukkelijk de in het ‘mobiliteitsbudget’ bedoelde nieuwe vervoersmiddelen die het vaakst op het terrein voorkomen, in aanmerking te nemen. Het gaat dus om elektrische of niet-gemotoriseerde steps, eenwieliers, hoverboards.

Op die manier past de Raad de principes toe die aan de grondslag liggen van het opstellen van de lijst van de producten en diensten die met ecocheques kunnen worden aangekocht, namelijk een leesbare, duidelijke, samenhangende en exhaustieve lijst waarmee aan alle belanghebbenden een maximale rechtszekerheid kan worden geboden zodat zij gemakkelijk kunnen bepalen wat met ecocheques kan worden aangekocht.

2. Wat betreft de rubriek “Duurzaam tuinieren”

De Raad wenste het laatste punt van die rubriek: “Alle elektrische of niet gemotoriseerde tuingereedschappen” te verduidelijken zodat de batterijen (of accus) die afzonderlijk van de tuingereedschappen worden verkocht ook met ecocheques kunnen worden aangekocht.

C. De Raad heeft de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98/6 goedgekeurd om de bovenvermelde wijzigingen in de lijst aan te brengen. Deze treedt in werking op 1 september 2019 zodat er voor alle betrokken partijen voldoende tijd is om kennis te nemen van die aanpassingen en om ze op gepaste wijze toe te passen. De aldus gewijzigde lijst zal vanaf die datum ook gelden voor de al voordien uitgegeven ecocheques.

III. VOLGENDE EVALUATIE VAN DE LIJST

A. De Raad herinnert eraan dat de volgende evaluatiecyclus van de lijst overeenkomstig artikel 4 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 zal gebeuren in 2020, meer bepaald vanaf september 2020.

Die evaluatie kan gebeuren op basis van voorstellen van de bevoegde overheden en andere concrete voorstellen tot aanpassing, die beantwoorden aan de door de Nationale Arbeidsraad bepaalde criteria en ten laatste op 30 juni 2020 rechtstreeks aan de Raad worden bezorgd.

- B. De Raad benadrukt nogmaals dat hij in zijn advies nr. 2.033 van 23 mei 2017 de intentie uitspreekt om bij zijn toekomstige evaluaties de ecologische veranderingen in ontwikkeling te onderzoeken en dat dat ertoe zou kunnen leiden dat bijvoorbeeld bepaalde duurzame landbouwproducten, producten die men kan aankopen in een korte keten, vakantiewoningen of bepaalde artisanale producten in aanmerking worden genomen.

In zijn bovenvermeld advies nr. 2.033 stelt de Raad evenwel vast dat dat er voor die ecologische ontwikkelingen, en met name de ontwikkelingen die hierboven worden vermeld, nog geen onbetwistbare criteria of een systeem voor betrouwe certificering of labeling bestaan die voldoen aan de voorwaarden die hij heeft vastgelegd in zijn advies nr. 1.928 van 24 maart 2015 betreffende de evaluatie van de lijst in 2014 (en die hij opnieuw aanhaalt in zijn bovenvermeld advies nr. 2.033).

In zijn advies nr. 2.033 meent de Raad dan ook dat een aantal nieuwe ecologische tendensen in het licht van die principes moeten worden geanalyseerd en dat er dus vóór iedere opname op de lijst relevante, geloofwaardige en betrouwbare ecologische criteria moeten worden uitgewerkt. In dat advies verzoekt de Raad bijgevolg de bevoegde overheden om dergelijke criteria op te stellen en daartoe de geschikte wettelijke of regelgevende bepalingen goed te keuren.

De Raad herhaalt dat verzoek in dit advies.

- C. De Raad stelt vast dat een actualisering van het Europese energielabel normaal op 1 maart 2021 van kracht wordt voor bepaalde groepen van huishoudtoestellen, met aangepaste etiketten.

De Raad verbindt zich ertoe de lijst te herbekijken op basis van die actualisering zodra ze effectief van kracht is geworden.
